

ex libris

ABC

Speelgoedboekje

huis-, tuin- en
keukenmaterialen

papier

hout

textiel

wetenschap &
optische illusies

muziek

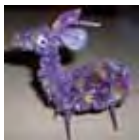
theater & dans

artistiek speelgoed

letters

links

Gelukkig zijn sommige dingen wel 'voor altijd'

'Niets is voor altijd' zegt een bekend gezegde. 'Aan alles komt een eind' voegt een ander gezegde eraan toe. Voor heel wat lijkt dit van toepassing te zijn, maar toch... sommige zaken zijn wel 'voor altijd'. De creativiteit waarmee elke mens geboren wordt is er zo eentje. Elk kind wordt geboren met de mogelijkheid zich creatief te uiten en elke volwassene grijpt meermaals terug naar zijn vermogen creatief te zijn (hoewel sommige volwassenen dit misschien te weinig doen...). Wat er ook altijd zal zijn, is het gegeven dat tal van mensen hun leven verrijken met kunstbeoefening. Maar liefst een derde van de mensen die in Vlaanderen leven beoefent één of meerdere kunstvormen en dit aantal zal allicht niet dalen in de toekomst. Wat er altijd zal zijn is dus een hele grote groep van mensen die het eigen leven en dat van anderen verrijken via dans, theater, beeldende kunst, schrijven, muziek, zang, foto, film, multimedia,... Om het met wederom een gezegde samen te vatten: *Ars longa vita brevis* 'kunst is lang, het leven kort'. Kunst en creativiteit zullen er voor altijd zijn en overleven de mens. Gelukkig maar.

De amateurkunstensector biedt ondersteuning aan al wie met kunst bezig is. Omdat we vaststellen dat mensen die kunst beoefenen ook een gezond effect hebben op de samenleving, willen we dit effect – dat er andermaal 'voor altijd' zal zijn- nog groter maken, door nog meer mensen te prikkelen om creatief in de weer te zijn. Voor dit prikkelen vonden we een partner in ABC die met veel zorg dit boekje ontwikkelde. Een prachtig boekje waarmee we duizenden mensen willen helpen om hun fantasie tot het uiterste te rekken; om ongebreideld de creativiteit te laten botvieren.

U dacht dat dit boekje enkel voor kinderen was? Grotendeels wel, maar loop alsjeblief de kans niet mis om hier samen met kinderen van te genieten. Aan alle volwassenen die dit boekje in handen krijgen, of het nu leerkrachten, ouders, monitoren,... zijn is onze warme oproep: 'ga en help experimenteren'. Gids de kinderen doorheen de mogelijkheden en steek er vooral zelf ook nog veel van op. Elk kind dat je dit boekje voorhoudt zal aan de slag kunnen met de sprekende beelden. Ik ben nu reeds erg benieuwd welke variaties jullie allemaal zullen maken!

Ben je met dit boekje aan de slag gegaan en heb je zin om jouw creaties of de creaties van de kinderen met wie je werkte te tonen, ga dan zeker naar de website www.amateurkunsten.be/speelgoed. Voor begeleiders van jeugdbewegingen, voor leerkrachten, maar evenzeer voor ouders geven we ook graag de hint om de Week van de Amateurkunsten, die jaarlijks plaats vindt in april-mei te benutten om creativiteit extra in de kijker te plaatsen. En zeg nu niet dat je geen inspiratie had!

Prikkel de zoektocht van de kunstenaar die in ieder zit. Ontdek dat in alles creativiteit aanwezig is. Nu en voor altijd. Want gelukkig zijn sommige dingen wel voor altijd.

Kaat Peeters,
Directeur Forum voor Amateurkunsten

EX LIBRIS ABC

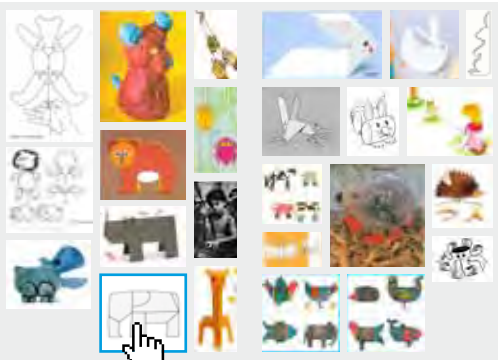
Welkom in deze visuele doe-het-zelf speelgoedcatalogus, een selectie uit de 'Creative Resource-Library' van het ABC-huis in Brussel.

We willen graag met u onze fascinatie delen voor dit universeel cultureel erfgoed: omwille van haar tijdloze magie, creatieve spirit, haar eenvoud en vindingrijkheid, poëtische kracht en esthetische kwaliteiten. Deze verzameling ideeën is niet enkel een alternatief voor de hedendaagse consumptie-cultuur. Het is ook een aanmoediging om in schoolverband, in vrije tijd-ateliers, en vooral bij u thuis, rond de keukentafel, uw eigen speelgoed te maken. Minstens zo belangrijk zijn het creatie-proces aan sich, het plezier om samen te experimenteren en te spelen.

De meeste ideeën uit deze brochure kunnen gerealiseerd worden met goedkope recyclagematerialen uit de alledaagse omgeving. Hier volgen enkele extra tips en opmerkingen voor amateurs en kunstenaars van alle leeftijden:

- Geef niet meteen de moed op als sommige speelobjecten niet van bij de eerste keer lukken. Blijf nieuwsgierig en probeer het gewoon opnieuw.
- Met sommig speelgoed zult u zo'n 5 minuutjes spelen, met ander creëert u misschien wel een levenslange band.
- De meest verbazingwekkende creaties ontstaan meestal spontaan en niet van tevoren gepland. Dus vertrouw op uw intuïtie, gebruik uw verbeelding en maak eigen interpretaties.
- Denk bij het werken met scherpe voorwerpen en snijmachines steeds aan de veiligheid, gebruik altijd uw gezond verstand
- Een handige gebruiksaanwijzing in de oorspronkelijke taal en ook printklare Pdf's vindt u in onze meer uitgebreide digitale versie, die in de toekomst zeker zal groeien. Een voorbeeld van hoe u daarvoor te werk gaat, staat op de volgende pagina.

Gerhard Jäger / ABC

DIT BOEKJE IS SLECHTS
EEN SAMENVATTING,
DE UITGEBREIDE VERSIE
VINDT U ONLINE:

SURF NAAR

www.abc-web.be/speelgoed
www.amateurkunsten.be/speelgoed

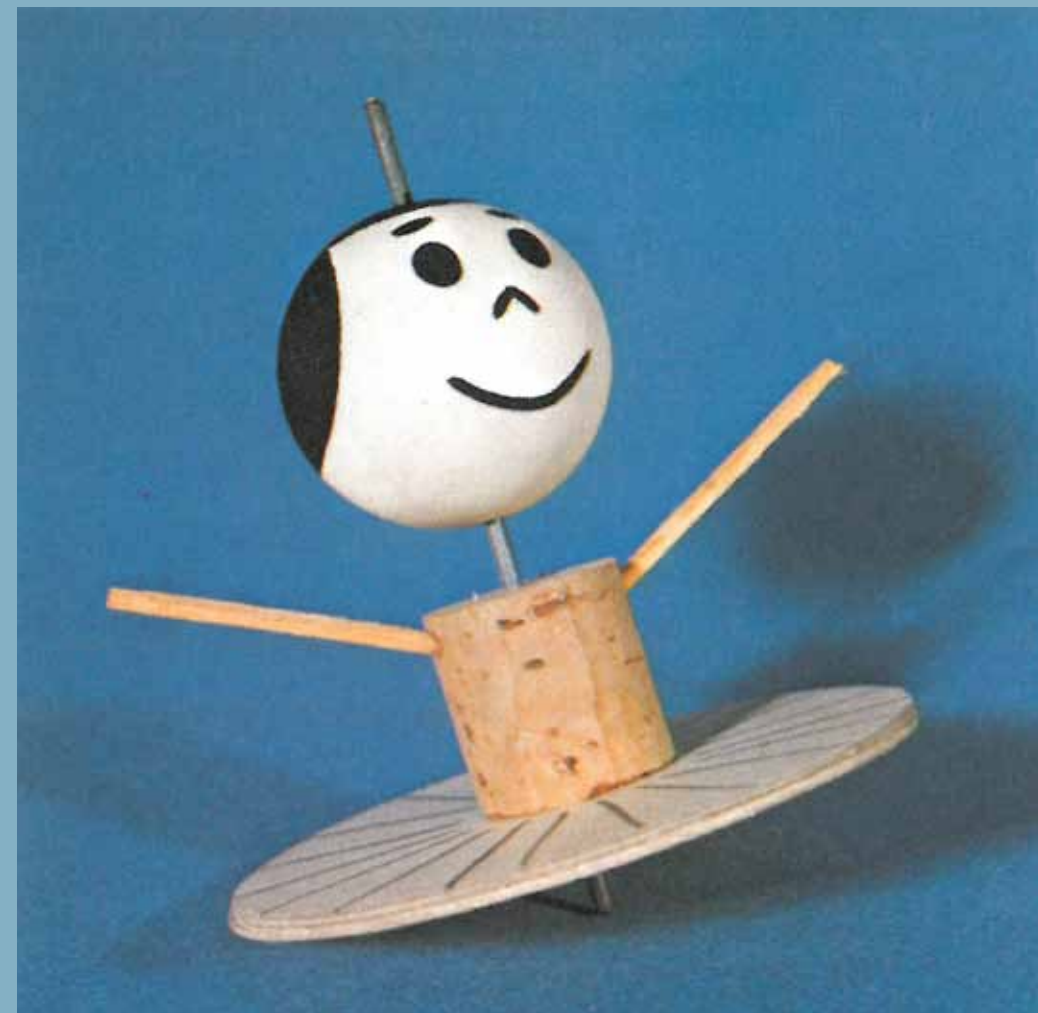
en open het digitale speelgoedboekje.

Door te klikken op een van de beelden open je de scan van de originele boekversie.

◀ Op de originele scan vind je meestal ook een gedetailleerde beschrijving. Soms spreekt de foto van het speelgoed al voor zich.

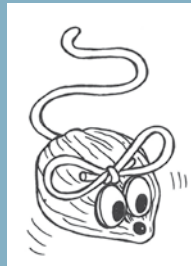
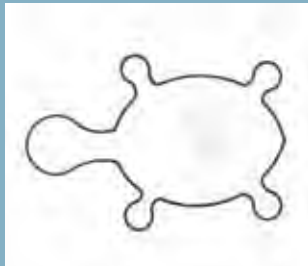
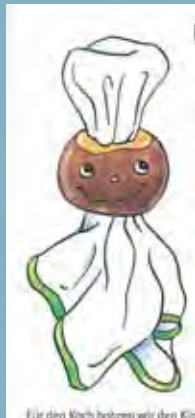
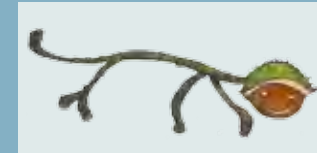
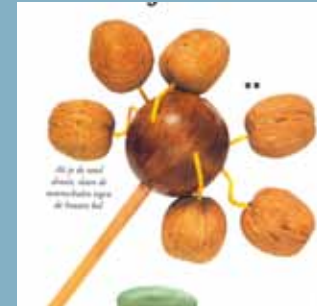
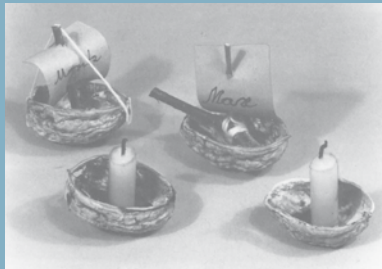
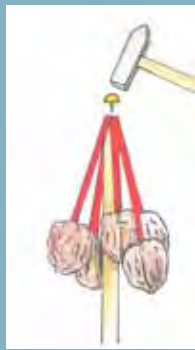
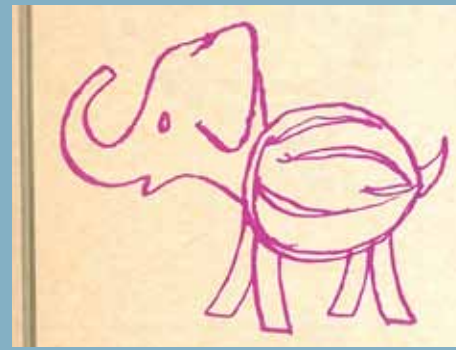
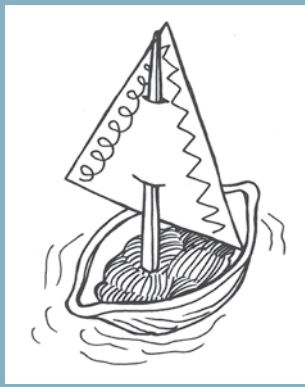
◀ De cover van het boek verschijnt wanneer je scrolt. Op die manier kan je het boek makkelijk terugvinden en doornemen in de "Creative Resource Library" van het ABC-huis in Brussel.

◀ Sommige scans van speelgoed zijn op ware grootte weergegeven en kan je als een pdf afprinten.

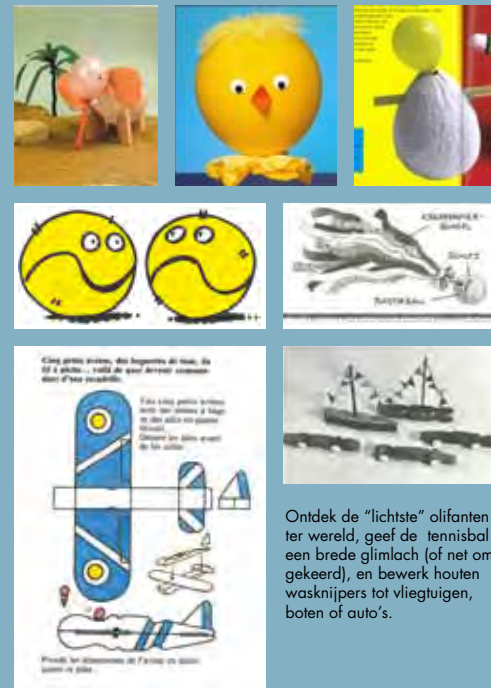
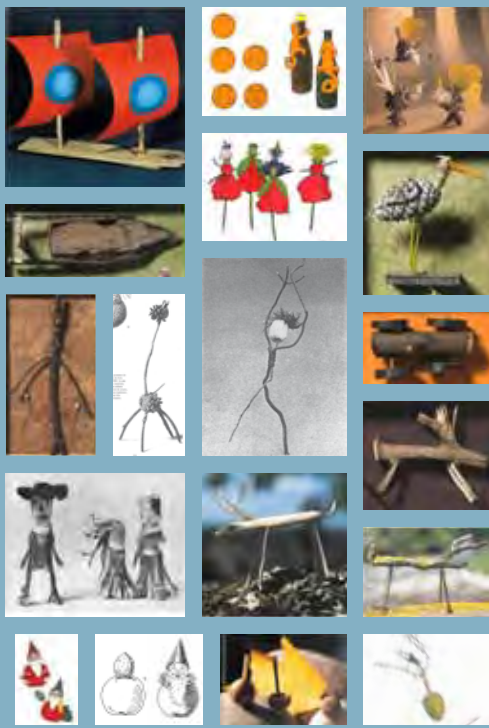
huis-, tuin- en
keukenmaterialen

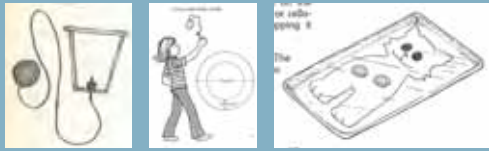
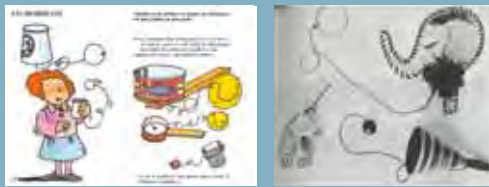

Are you also "nuts"?
Zoveel manieren om een zeilmast in je nootbootje te plaatsen: met was, plasticine, klei, kauwgom, karton...
Noten zijn ook heel handig om baby-olifantjes of lieveheersbeestjes mee te maken. Of voel je meer voor gekke pinda-diertjes?

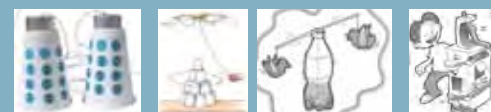
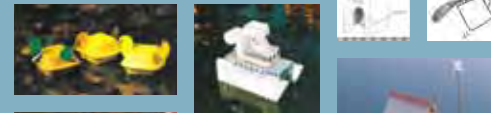
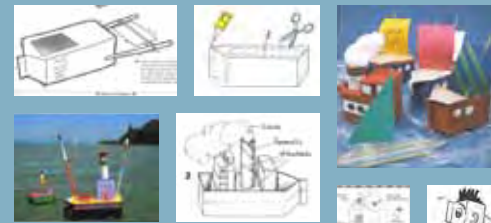

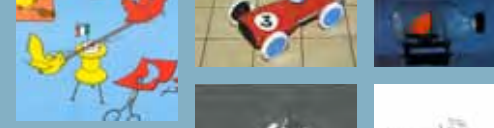
Vangspelletjes in allerlei variaties, knopen voor kattenogen, vervorm rare gezichten, en rol de balletjes naar hun holletjes...

Haarspelden, sponzen of oude gloeilampen... zelfs van oude borsteltjes kan je dieren bricoleren om mee te spelen.

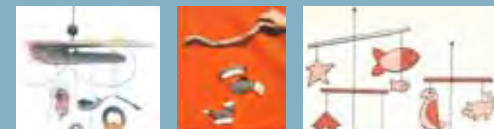
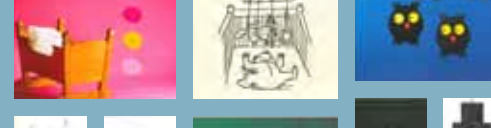
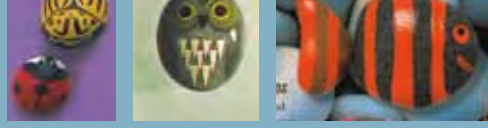
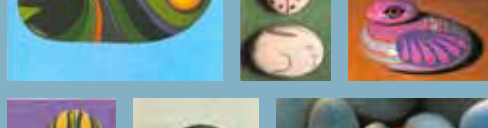
Belgen zijn kampioen in recyclage... Dus vis enkele lege melkflessen of plastic flessen uit de PMD-zak om een paar ideeën van deze pagina uit te proberen.

Met conservenblikken kan je op stap gaan, lege flessen zijn de snelste race-auto's ter wereld, en heb je ergens nog oude naaispullen liggen?

Met kroonkurken kan je een draak maken, voetbal spelen of je eigen behendigheid testen. Pingpongballetjes zijn perfect om biljart of mini-golf mee te spelen. Of om raketten te lanceren en ballerina's te 'dresseren'.

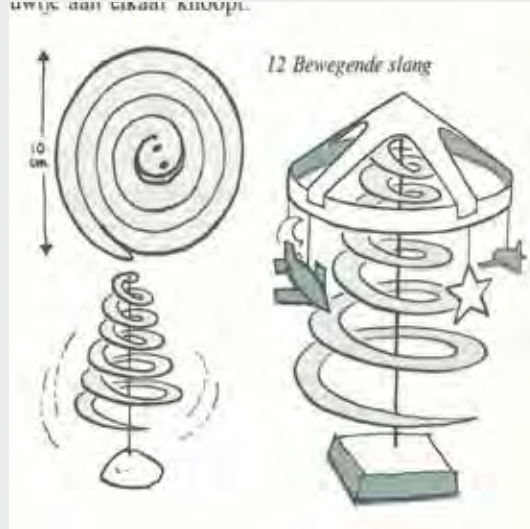
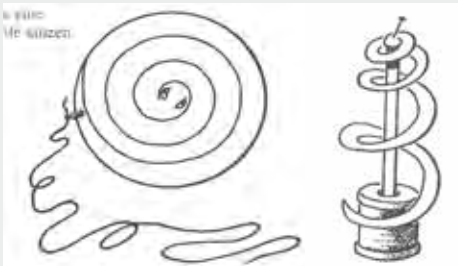
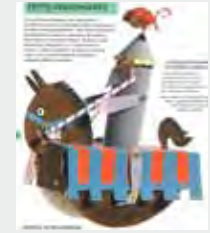
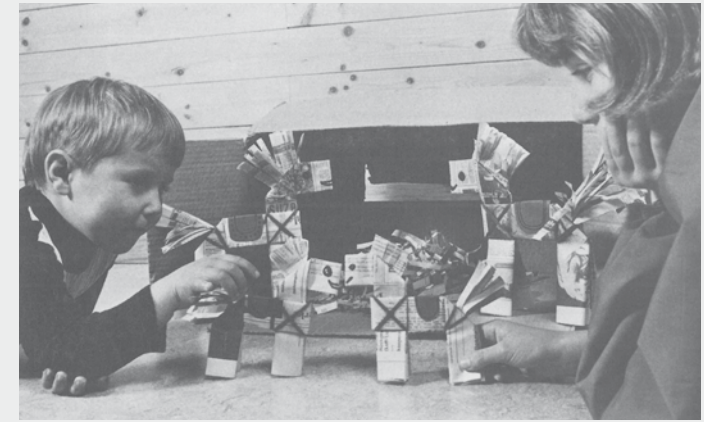
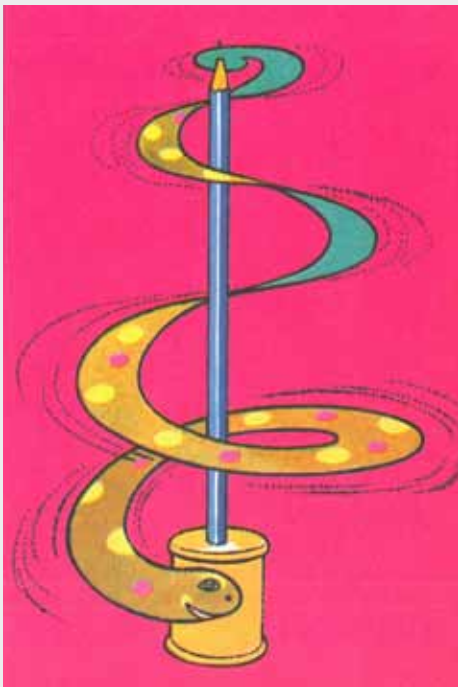

Mobielen voor baby's of kleuters, voor de nachtrust, om mee naar de maan te reizen, of speciaal tegen de winterse kou... "a magic toy" voor alle seizoenen.

papier

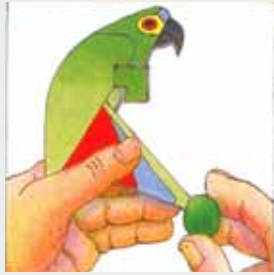

Spiraalslangen...
plaats ze even boven de verwarming
en ze gaan kronkelen als levensgevaarlijke
serpentes!

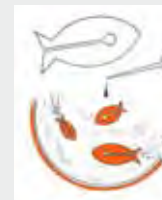
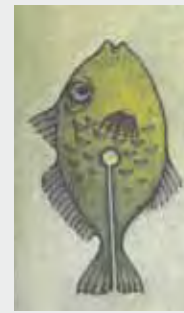
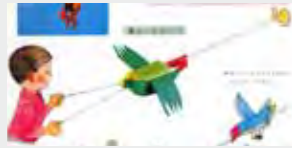
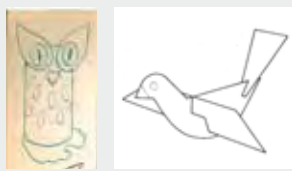

Dieren van krantenpapier,
ze zijn zo makkelijk te 'temmen':
zebra's, kamelen, giraffen en
allerlei paarden.

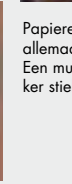
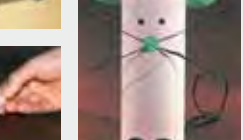
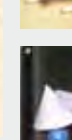
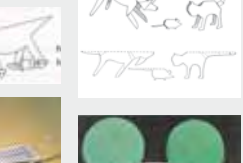

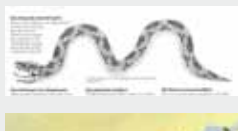
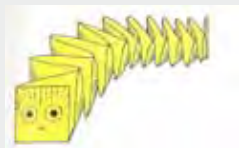
Meer papieren dieren: probeer eens een vroege vogel uit.

Een dropje zeep of olie doen de papieren visjes vrolijk zwemmen; maar kikkers doe je natuurlijk beter springen.

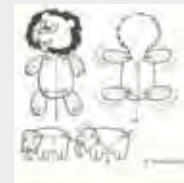
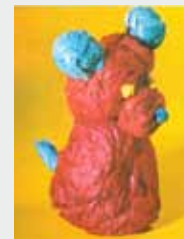
Papieren katten, honden en muizen, ze zijn allemaal de beste maatjes op deze pagina. Een muisje kan met de hulp van een knikker stiekem weg trippelen.

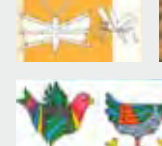
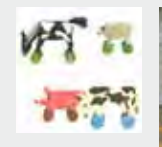
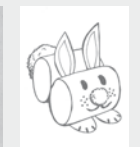
Slangen in de vorm van puzzels, muizenrampen of scharen, ze bewegen zich razendsnel. Maar de slak...die heeft alle tijd van de wereld.

Overall draken! Met je hand, als marionet, op een stok of in je verbeelding... lekker griezelen!

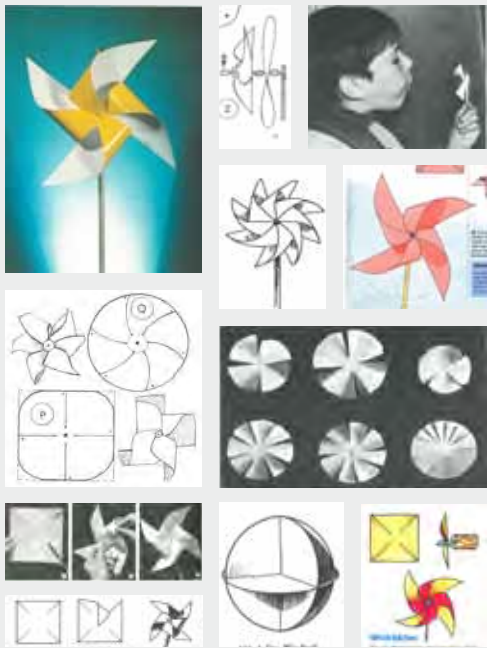

Op safari met beren en ander groot wild.

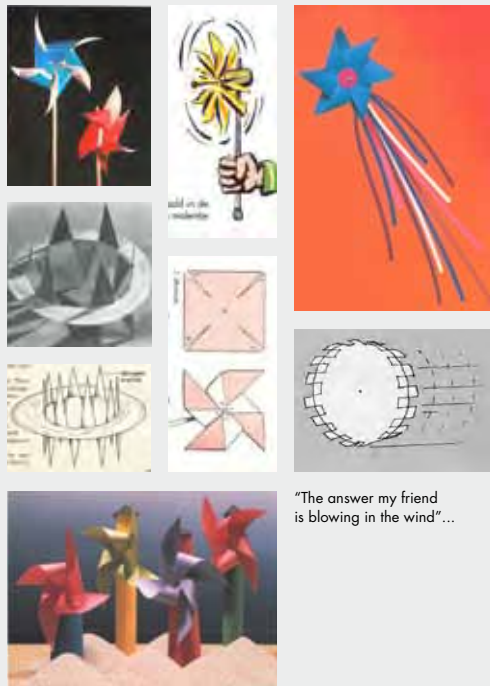

Flapoortjeskonijnen, hongerige egels op pad, én een toilet-octopus.

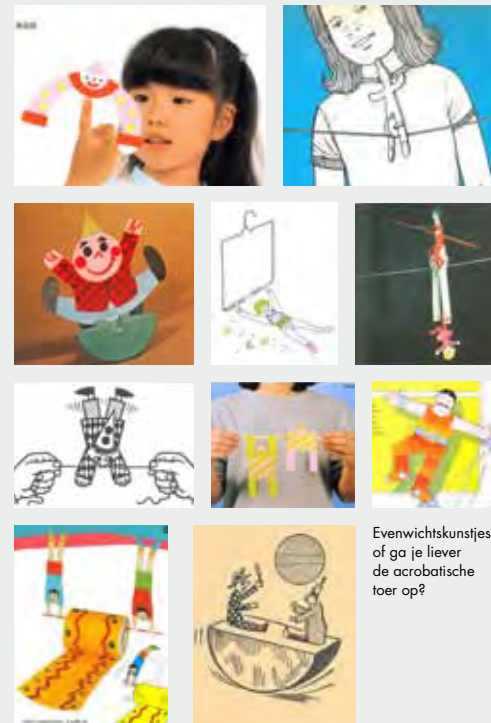

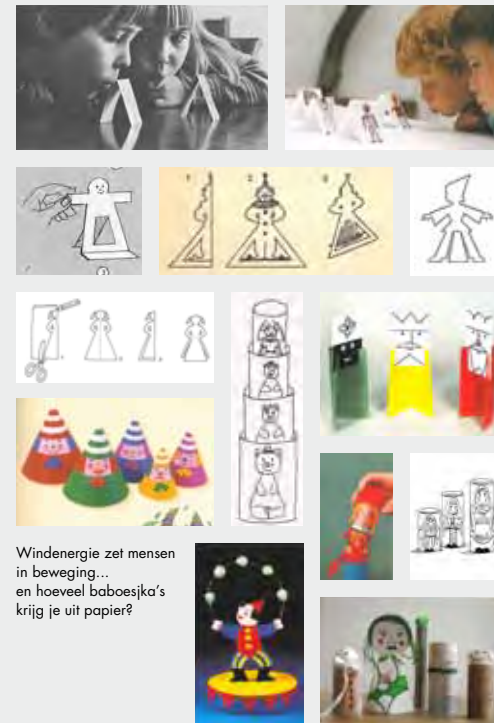
De wind speelt ook mee...

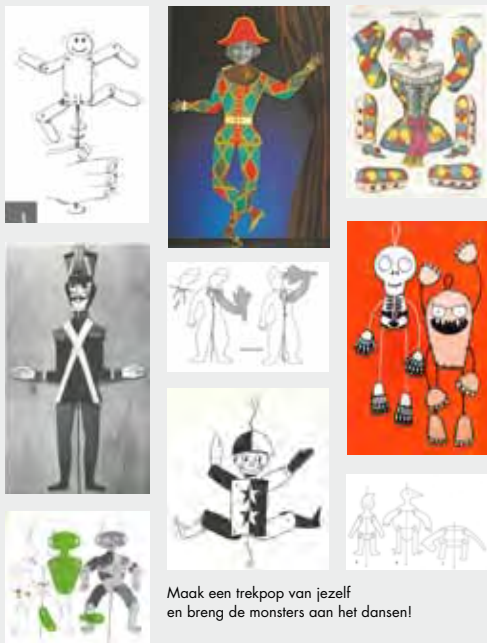
"The answer my friend is blowing in the wind"...

Evenwichtkunstjes of ga je liever de acrobatische toer op?

Windenergie zet mensen in beweging... en hoeveel baboesjka's krijg je uit papier?

Maak een trekpop van jezelf en breng de monsters aan het dansen!

4 x 4's van papier, en een elegante as van ribkarton.

Nog meer papierenzen die graag willen meespelen.

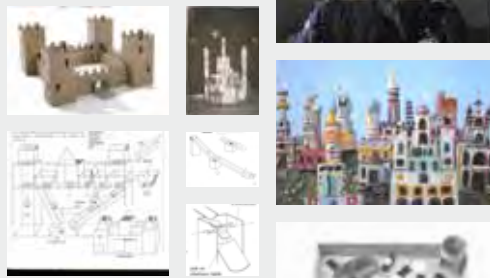
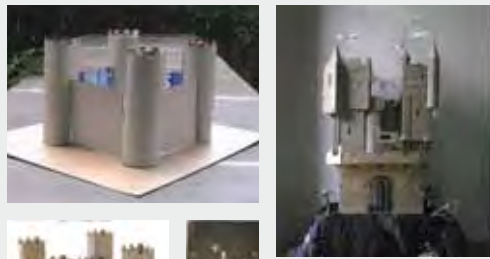

Papierdansers, verrassingskaartjes en tuimeldoosjes.

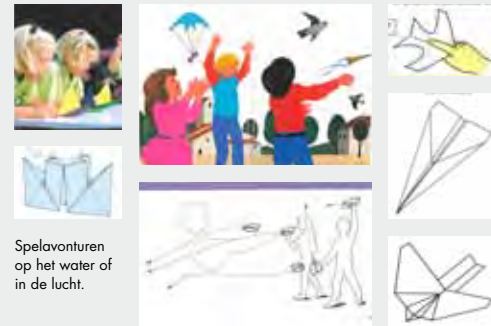

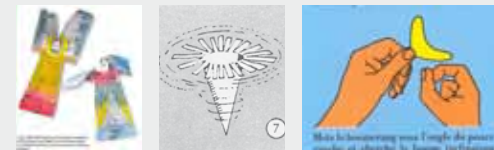
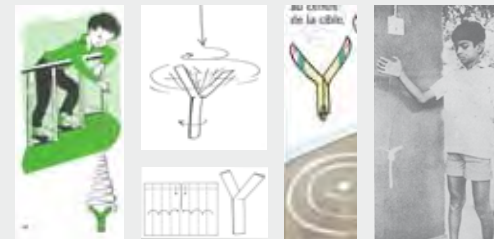
Oost west, thuis best?

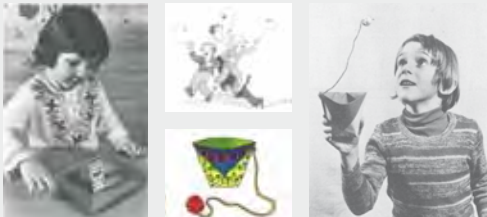
Droomkastelen en een supermega-knikkerbaan.

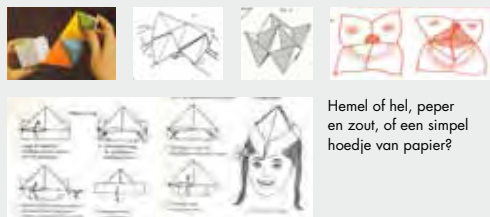
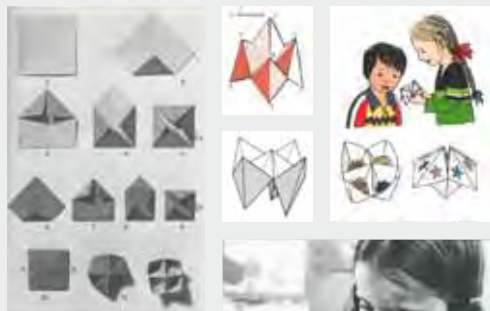
Spelavonturen op het water of in de lucht.

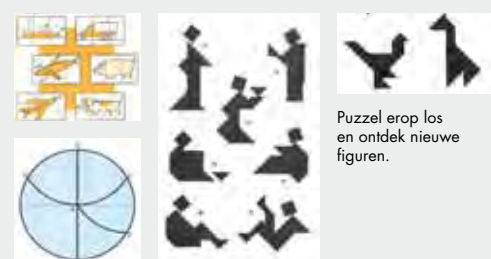
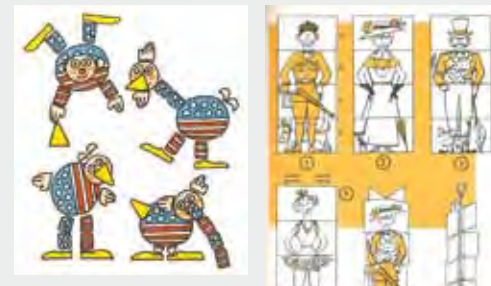
Het vliegt, het vliegt...
De helikopter!
De boomerang!
De raket!

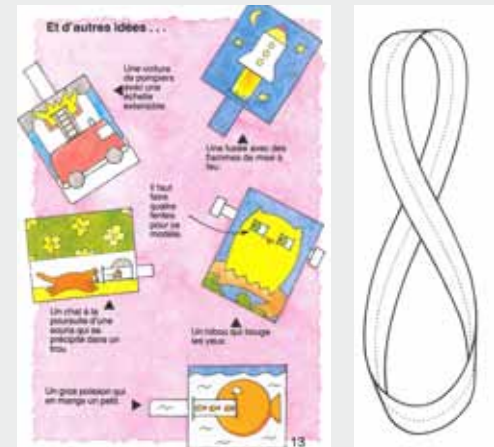
Carroussels en vangbekers van papier.

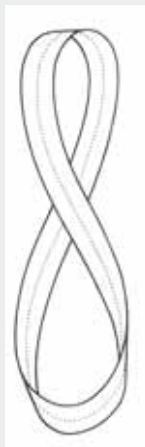
Hemel of hel, peper en zout, of een simpel hoedje van papier?

Puzzel erop los en ontdek nieuwe figuren.

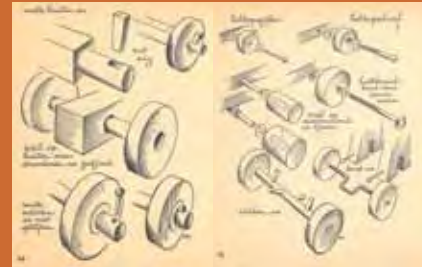
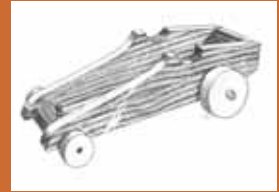
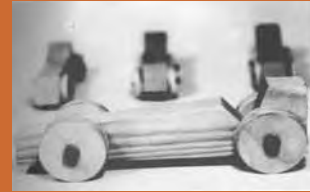
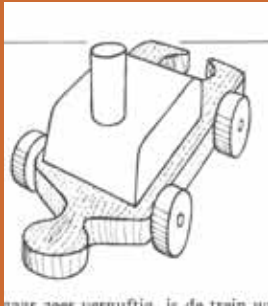
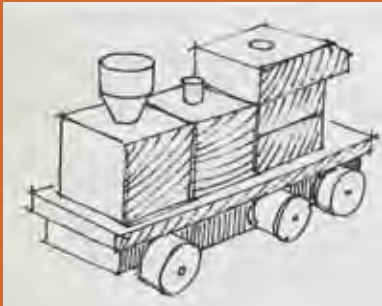
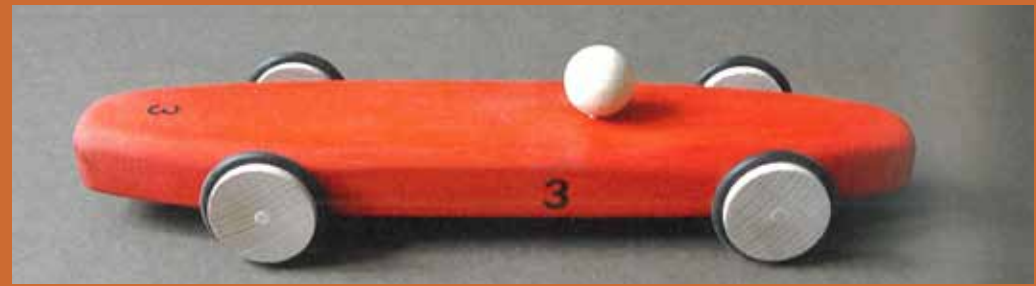
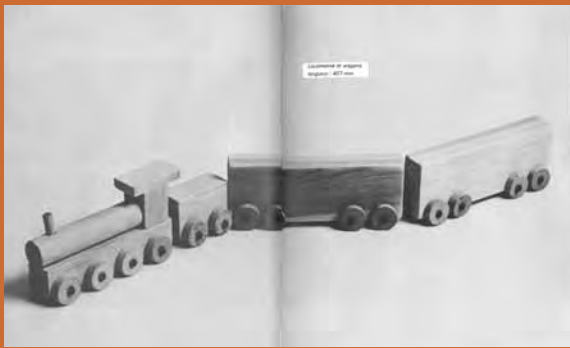
Schuifkaartjes en papier zonder begin of einde ...

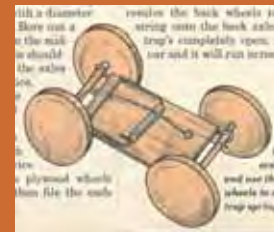
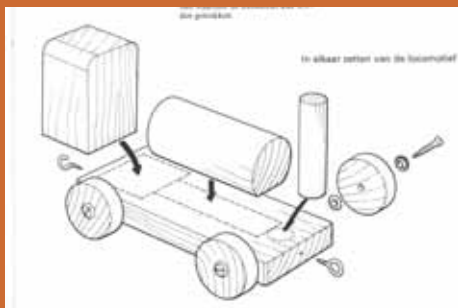

hout

Tsjukke
tsjukke
tsjukke
tsukukukukuk
pffffft

We zijn er weer mee weg ...
zitten de wielen goed vast?

Straf gereedschap voor stoere jongens en meisjes.

Alles voor de werf!

Rare figuren... met sommige kan je alle kanten uit, met andere ga je de lucht in.

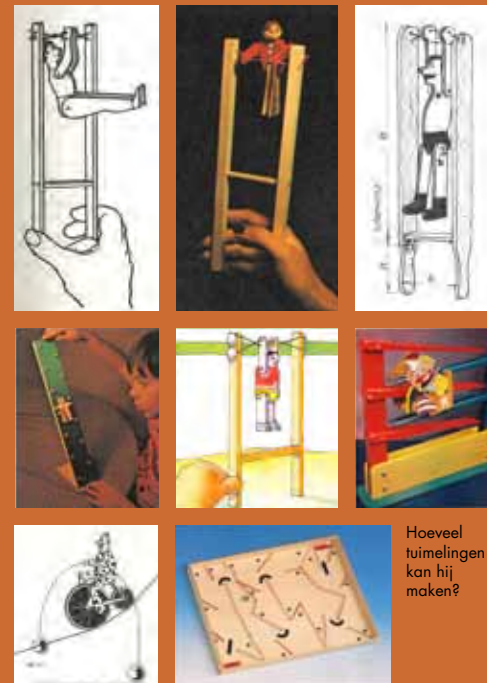
Breek je brein met deze houten puzzels en denkspellen.

Schip ahoi!

Een echte schommelboot, vliegend tuig en enkele toeristen die graag mee vliegen...

Hoeveel tuimelingen kan hij maken?

Ontbijt voor baby's, een houten carroussel en knikkerbaan, een zwevende tol!

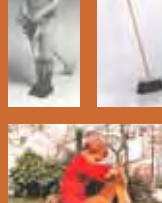
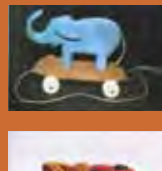
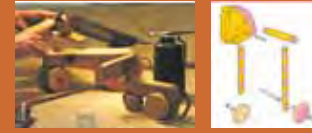

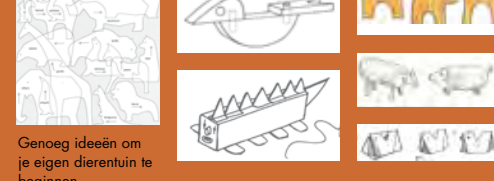
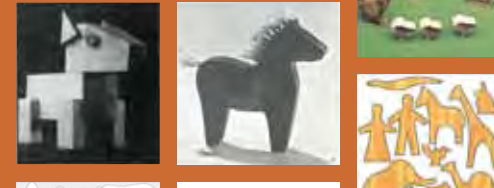
Step, rolwagen en go-cart ...
of loop je liever op stellen?

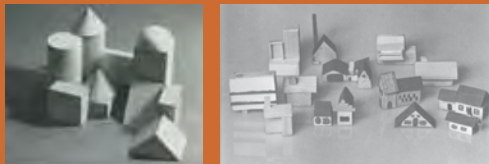
Je houten ridderburcht verdedigen of wegdromen in een oriëntaalse fantasiestad?

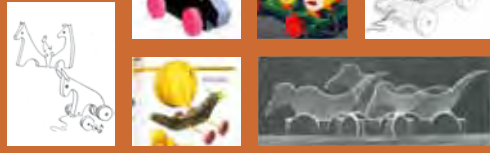
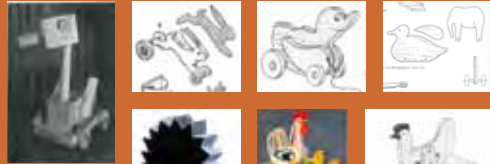
Met de pinguïn op stap, zacht meeglijden met de zwaan, in galop wegrijden.

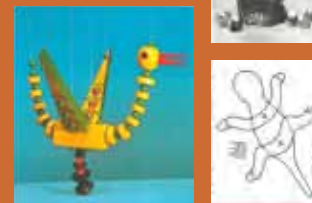
Genoeg ideeën om je eigen dierentuin te beginnen.

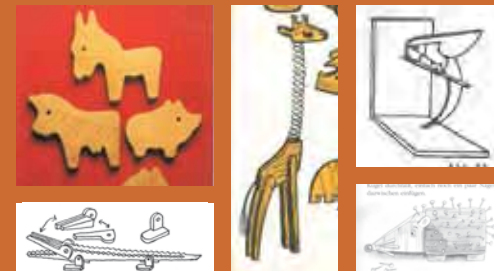
Dorpjes, boerderijen en een poppenhuis.

Sommigen waggelen, anderen kiezen het hazenpad, maar iedereen moet wel ergens naartoe.

Houten eendjes, een pikvogel of een steenbok: "form follows phantasy"

Spijkeregels of spijkerkonijnen? Hout is steeds het basismateriaal.

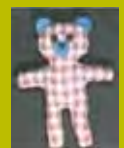
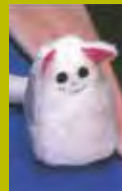

textiel

Sokpaardjes of sokpoppen, een lapjesmuis of lapjesslak?

Washandkies of handschoenpopjes?

Tuimelaars en knopenrupsen spelen graag met een knopenjojo.

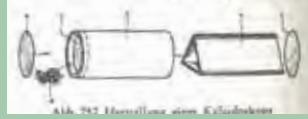
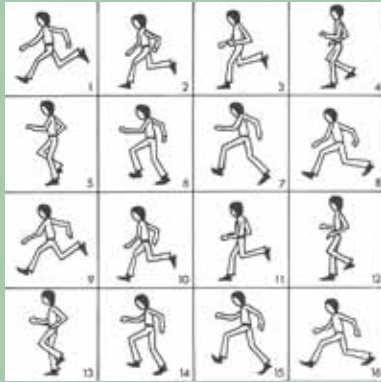
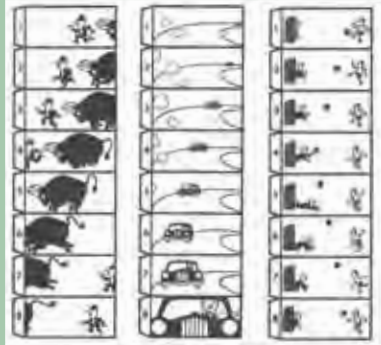
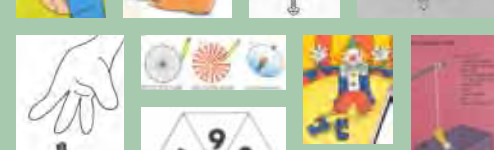
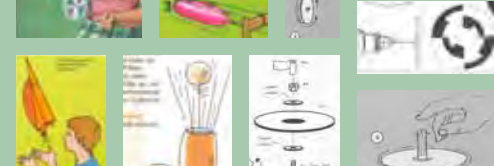
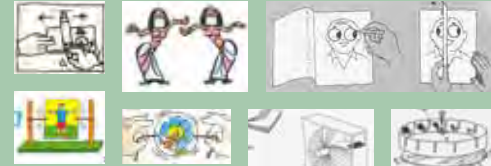
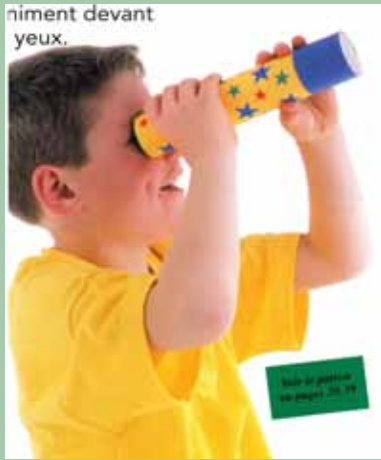

Opgepast! Overal schattige monsters van textiel!!

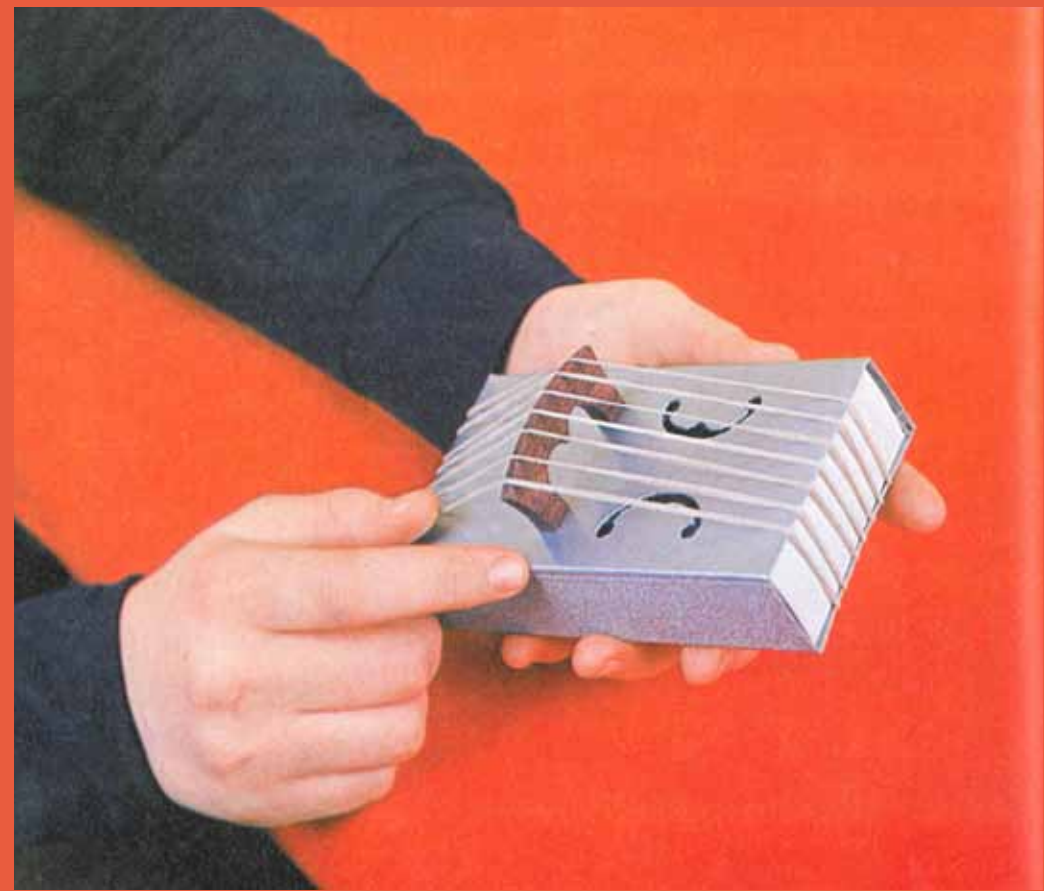

wetenschap en
optische illusies

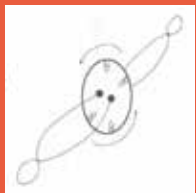
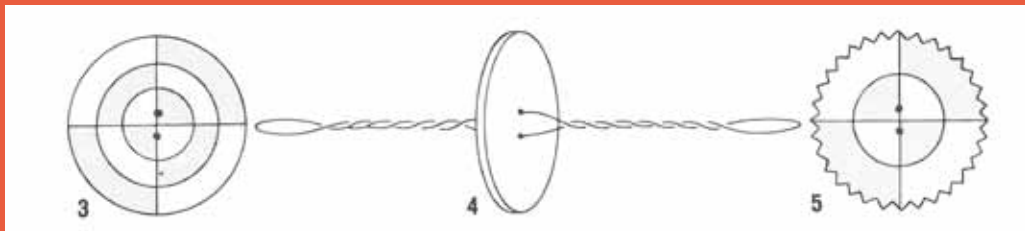
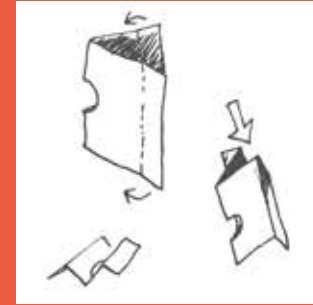
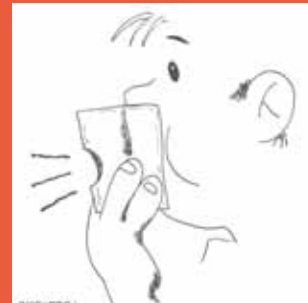
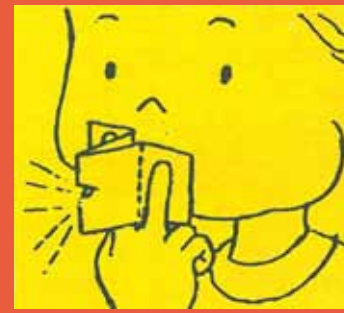

Caleidoscopen, potloodfilms en flipboekjes voor al je illusies.

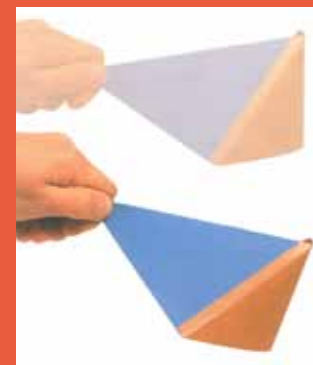
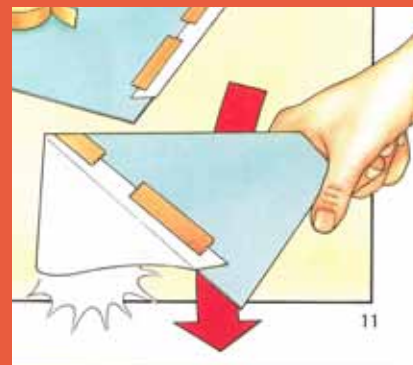

muziek

Ratelaars, vogelfluitjes en kikkerconcerten.

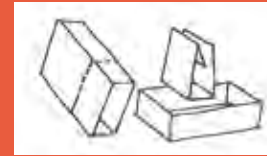
Maak je eigen blaasorkest, en dan BOUM!

Tromgeroffel en ritmisch speelgoed.

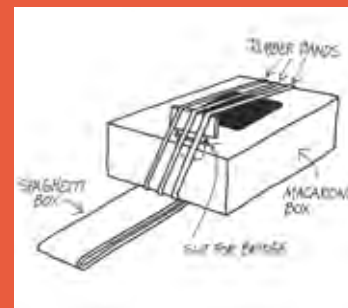
Nog meer ratels, klappepels, shakers en klinkstaafjes.

Castagnetten, tapdans-vingers en je eigen trommelstokjes.

Alles om aan een djembé-sessie te beginnen.

De gitaarkoning speelt de 'tissue-box-rock'.

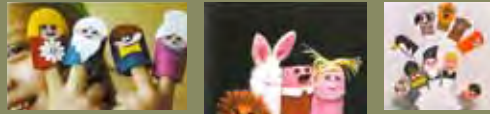

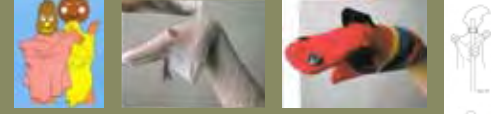
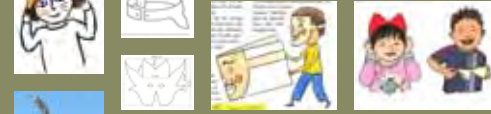
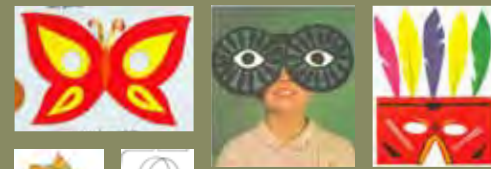
theater & dans

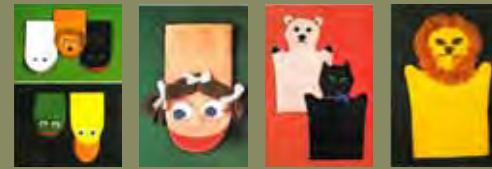
Olifant, kat of clown... allen dansen ze de can-can.

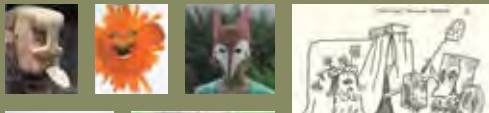
Gordijn open voor de... vingerpuppetshow!

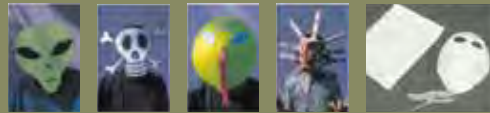
De handpoppen staan al te popelen om te spelen.

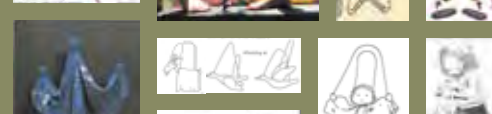
Een vriendelijk spookje, twee groentepoppen en drie keer draait de ballerina om haar as.

Vreemde wezens op het gemaskerd bal.

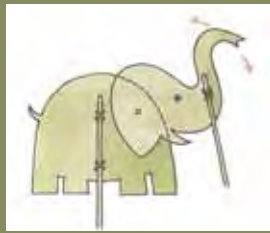

Stafpoppen en een indrukwekkend indianenopperhoofd van ribkarton.

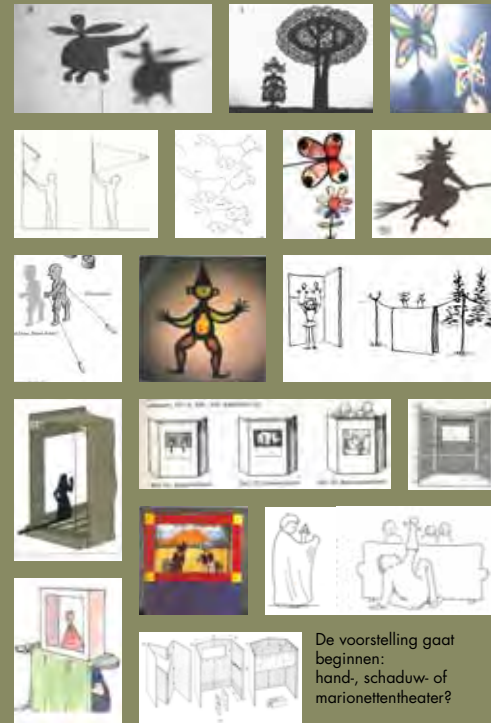
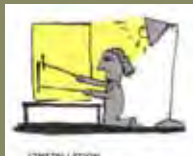

Laat de marionetten dansen !

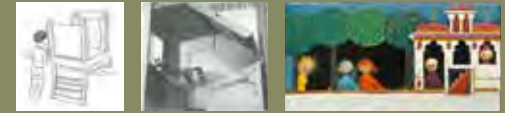

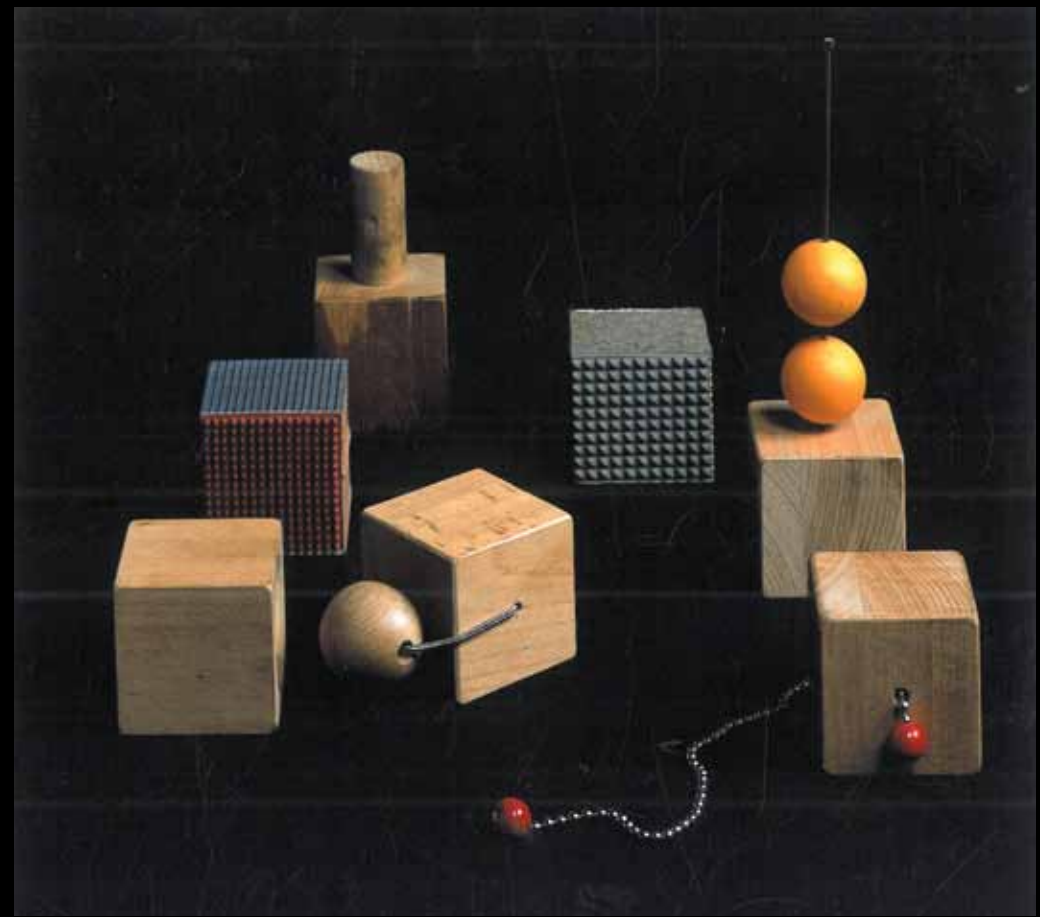
De magie van het schaduwtheater - een reis naar verre landen in zwart/wit of in kleur.

De voorstelling gaat beginnen: hand-, schaduw- of marionettentheater?

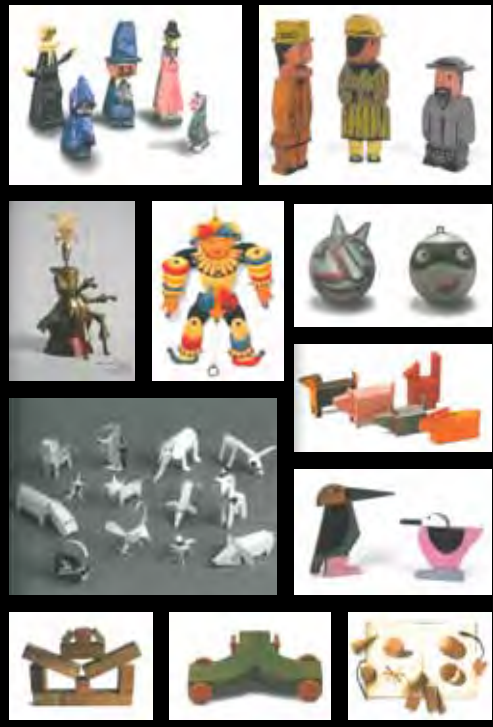
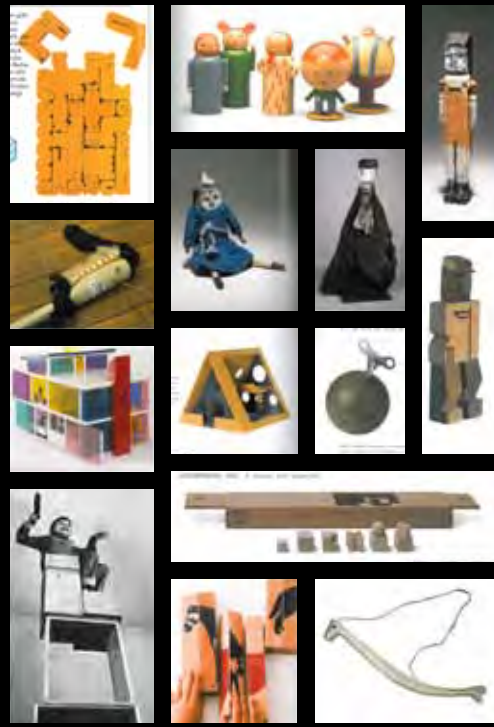
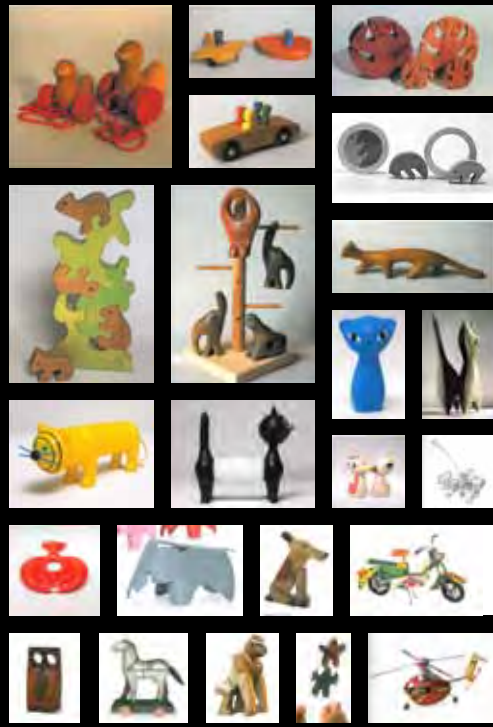

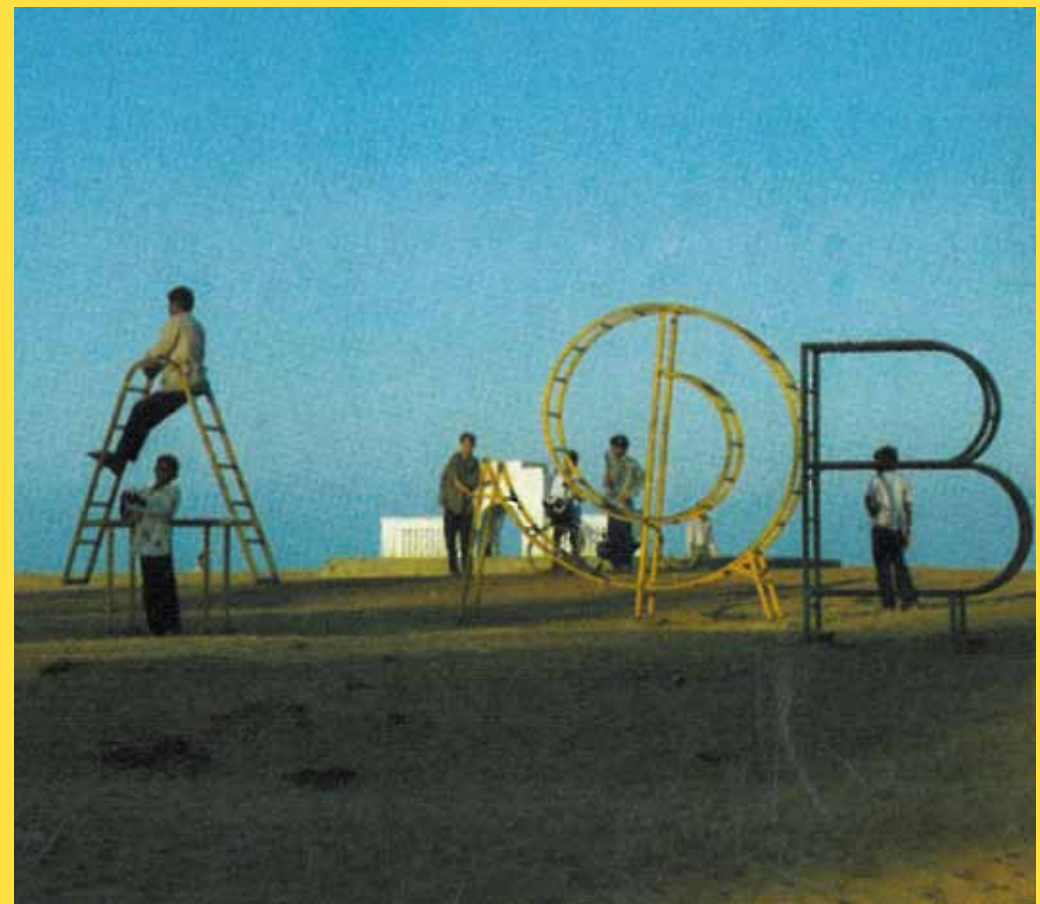
De echte superheld maakt zijn eigen theater: tussen bomen, op een tafel, met stoelen, of in het raampje van de deur. Spots aan!

artistiek speelgoed

letters

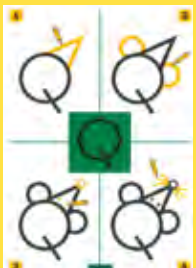
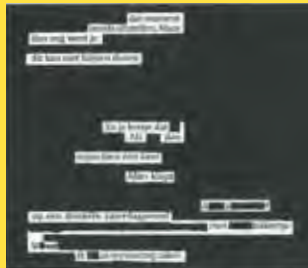
A = ~ (aal)
 B = ∞ (bril)
 C = 2 (cijfer)
 D = ∞ (diabolo)
 E = ☀ (egel)

pa-lin-droom (het ~; -dromen) **0.1** woord of vers dat ook van achteren naar voren gelezen kan worden, b.v. nemen → *retrograde, letterkeer, spiegelwoord.*
pa-ling (de ~ (m.); -en) **0.1** slangvormige vis (Anguilla anguilla) → *aal* **0.2** (in België) gewiekste, gladde kerel ♦ **3.1** -scheren de vinnen afsnijden nadat de huid is afgestroopt **6.1** (in België) ~ *in het groen* gestoofde paling met korvelsaus.

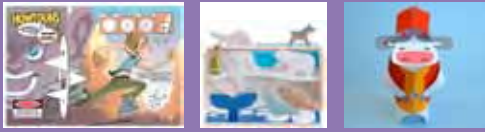
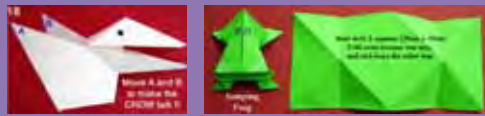
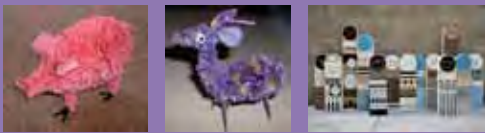
Hoe kan je 't raden
 Ik ben het
 Lief
 Dopper
 En de slimste van de klas :-)

Poëzie met je voornaam, maak een gedicht met het woordenboek of schrap er één uit de krant ...
 Speel met het vlaggen-, vlinder- of geheimschriftalfabet ...
 Maak diercollages of ga op fotojacht naar letters in je omgeving ...

P.S. Echt stoute meisjes tatoeëren altijd hun poppen ...

Op de sites van de hier vermelde links vind je gebruiksaanwijzingen en ideeën, maar ook speelgoed dat je via internet kan bestellen. De beelden hiernaast zijn allemaal afkomstig uit het boek "Tintinnabula", een publicatie van het Giacattolomuseum in Ravenna en haar bezieler Roberto Papetti. Als je er ooit in de buurt bent, spring dan zeker eens binnen in dit creatief speelgoed-paradijs.

KUNSTWERK(t) VOOR BEELDEND TALENT

BEELDENDE KUNST
KUNSTWERK(t) vzw
Bijlokekaai 7C, 9000 Gent
T 09 235 22 70
E info@kunstwerkt.be
W www.kunstwerkt.be

DANSPUNT

Danspunt vzw
Abrahamstraat 13, 9000 Gent
T 09 269 45 30
E info@danspunt.be
W www.danspunt.be

koor & stem

VOCALE MUZIEK
Koor&Stem vzw
Huis voor de Amateurkunsten
Zirkstraat 36, 2000 Antwerpen
T 03 237 96 43
E info@koorenstem.be
W www.koorenstem.be

CENTRUM VOOR BEELDEXPRESSIE

FOTOGRAFIE, FILM EN MULTIMEDIA
Centrum voor Beeldexpressie vzw
Vorstermanstraat 7, bus 1.5,
2000 Antwerpen
T 03 289 12 00
E info@beeldexpressie.be
W www.beeldexpressie.be

OPENDOEK

THEATER
OPENDOEK vzw
Huis voor de Amateurkunsten
Zirkstraat 36, 2000 Antwerpen
T 03 222 40 90
E secretariaat@opendoek-vzw.be
W www.opendoek-vzw.be

POPPUNT!

LICHTE MUZIEK
Poppunt vzw
Bloemenstraat 32, 1000 Brussel
T 02 504 99 00
E info@poppunt.be
W www.poppunt.be

VLAMO

INSTRUMENTALE MUZIEK
Vlamo vzw
Bijlokekaai 8, 9000 Gent
T 09 265 80 00
E secretariaat@vlamo.be
W www.vlamo.be

creatiefschrijven

SCHRIJVEN
Creatief Schrijven vzw
Waalsekaai 15, 2000 Antwerpen
T 03 229 09 90
E info@creatiefschrijven.be
W www.creatiefschrijven.be

muziekmozaïek

FOLK EN JAZZ
Muziekmozaïek vzw
Wijngaardstraat 5, 1755 Gooik
T 02 532 28 38
E info@muzmoz.be
W www.muziekmozaiek.be

COLOFON
Creative resource library / ABC-house
Marion Aubert / digitale versie
Jelle Geudens / digitale versie
Gerhard Jäger / bibliothecaris
Niko Bruggemans / lay-out
Patrick Jordens / eindredactie

The best thing a child can do with a toy is to break it. The next best is to make it.
Joy of Making Indian Toys
Sudarshan Khanna

ART BASICS for CHILDREN
www.abc-web.be

ABC / ART BASICS for CHILDREN vzw
Gaucheretplein 13, 1030 Brussel
T 02 502 00 27
E info@abc-web.be
W www.abc-web.be

FORUM VOOR AMATEURKUNSTEN

OVERLEGCENTRUM EN BELANGENBEHARTIGER
Forum voor Amateurkunsten vzw
Abrahamstraat 13, 9000 Gent
T 09 235 40 00
E info@amateurkunsten.be
W www.amateurkunsten.be

1 op de 3 Vlamingen beoefent kunst in de vrije tijd. Ter ondersteuning van de vele amateurkunstenaars in Vlaanderen en Brussel, zijn er negen landelijke amateurkunstenorganisaties, één per (sub)kunstdiscipline: muziek, zang, dans, beeldende kunst, theater, schrijven, film en fotografie. Zij bieden kennis, materialen en advies aan; en organiseren diverse activiteiten, opleidingen en evenementen. Samen ondersteunen de negen organisaties meer dan 10.000 verenigingen en meer dan 200.000 individuele amateurkunstenaars.

Het Forum voor Amateurkunsten is het overlegcentrum en de belangenbehartiger van de amateurkunstensector. De voornaamste missie van de sector is "stimuleren en ondersteunen van creativiteit".

Vlaamse overheid

De uitgebreide versie met handleidingen om zelf uit te printen en de originele boekcovers vind je op:

www.abc-web.be/speelgoed
www.amateurkunsten.be/speelgoed

